

เบิกเงินค่าจัดเลี้ยงอาหารปิดการแข่งขันกีฬาท้องถิ่น เป็นเหตุให้ต้องรับผิดชอบ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอนำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการแข่งขันกีฬาถือเป็นกิจกรรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้แข่งขัน องค์กร สร้างมิตรภาพ และเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการแข่งขันกีฬา อาจมีงบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ จึงอาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหากหน่วยงานผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้การสนับสนุนงบประมาณ โดยไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้หรือไม่มีกฎหมาย ระเบียบให้เบิกจ่ายได้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนได้ ซึ่งบทความที่จะนำเสนอนี้ถือเป็นบทความที่น่าสนใจ สำหรับผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากบทความดังที่จะนำเสนอนี้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่น่าก็น้อย

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่เอาไว้ การสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในพื้นที่ เพื่อนำงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนไปดำเนินกิจกรรม โครงการ หรือดำเนินกิจกรรม โครงการ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ก็ถือเป็นภารกิจหนึ่งที่กฎหมาย ระเบียบ สามารถให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการได้ ซึ่งหากหน่วยงานผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้การสนับสนุนงบประมาณ โดยไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้หรือไม่มีกฎหมาย ระเบียบให้เบิกจ่ายได้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ เข้ามาศึกษาข้อมูลดังกล่าว

เนื้อเรื่องบทความ

นายกเทศมนตรีแห่งหนึ่ง ได้มีหนังสือมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนค่าอาหารสำหรับนักกีฬาและผู้ฝึกสอน จำนวน ๑,๒๐๐ คน ในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาท้องถิ่นสัมพันธ์ รวมพลังไทยขจัดภัยยาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๔ นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงได้ลงนามอนุมัติจัดเลี้ยงรับรองอาหารเย็นผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวในหน้าฎีกาเบิกจ่ายเงินทั้งสองฉบับ ๆ ละ ๙๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๐๐๐ บาท ตามที่พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวข้องได้เสนอมาตามลำดับชั้น หลังจากนั้นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด ได้ตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่าการเบิกจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการแข่งขันกีฬาท้องถิ่นสัมพันธ์ รวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๔ ค่าจ้างเหมาประกอบอาหารเย็น (โต๊ะจีน) เพื่อเลี้ยงสังสรรค์ หลังจากปิดการแข่งขันสำหรับนักกีฬาและผู้ฝึกสอน จำนวน ๑๕๐ โต๊ะ โต๊ะละ ๑,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๐๐๐ บาท ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้เรียกเงินคืน

/จากเจ้าหน้าที่...

จากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบส่งคืนคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดคนปัจจุบัน (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้มีคำสั่งให้นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายเป็นเงิน จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) จึงอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เบื้องต้นแก่ผู้ฟ้องคดีว่า ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและได้ส่งคำอุทธรณ์แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) พิจารณา ซึ่งได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ทราบว่า ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัด

“ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่สามารถอนุมัติค่าจ้างเหมาประกอบอาหาร (โต๊ะจีน) เพื่อเลี้ยงสังสรรค์หลังจกปิดการแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬา และผู้ฝึกสอนตามที่เทศบาลตำบลขอรับการสนับสนุนได้ และไม่สามารถนำเงินมาเบิกจ่ายเป็นค่าอาหารทำการนอกเวลาที่พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับคำสั่งให้อยู่ปฏิบัติราชการนอกเวลาราชการปกติ สามารถนำมาเบิกเงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการในวันทำการหรือการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการได้เช่นกัน นอกจากนั้นค่าจ้างเหมาประกอบอาหารดังกล่าวก็มีใช้รองรับรองในการต้อนรับบุคคลหรือคณะบุคคล ที่จะตั้งงบประมาณเบิกจ่ายได้ กรณีจึงเป็นการปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเบิกจ่ายโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ”

“ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ในขณะที่นั้น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อีกทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด จึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงและผูกพันที่จะต้องบริหารงานให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เมื่อเกิดความผิดพลาดในการบริหารงานย่อมไม่อาจปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ และต้องตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารก่อนลงนามอนุมัติ โดยเฉพาะเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่และระเบียบให้เบิกจ่ายได้หรือไม่ โดยหากไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้ หรือไม่มีกฎหมายหรือระเบียบให้เบิกจ่ายจ่ายได้ ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะทำความเห็นทักท้วงการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีก็ได้มีการดำเนินการแต่อย่างใด ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีลงนามอนุมัติในหลักการให้จัดเลี้ยงรับรองอนุมัติให้จัดจ้าง และอนุมัติฎีกาเบิกจ่ายเงินดังกล่าวโดยมิได้ตรวจสอบก่อน จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

“เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินทุกขั้นตอน ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย) จึงเป็นคุณกับผู้ฟ้องคดีและชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้นที่ยกฟ้อง”

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๓๐/๒๕๖๘ ได้วางบรรทัดฐานเอาไว้ว่า “องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าอาหารจัดเลี้ยงสังสรรค์ในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาได้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่เข้าหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือเวียนของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งถือเป็นหลักเกณฑ์ในการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายดังกล่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อทราบ และให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติ อันถือเป็นบทเรียนสำคัญให้กับผู้บริหารท้องถิ่นในการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วน เพราะเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแก่รัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดย่อมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้”

หมายเหตุ

- บทความนี้ นำมาจากบทความเผยแพร่ในสื่อ อปท.นิวส์ คอลัมน์ “ก้าวสู่สังคมธรรมาภิบาลกับศาลปกครอง” เรื่อง ปิดการแข่งขันกีฬาท้องถิ่น จะเบิกค่าจัดเลี้ยงสังสรรค์ (โต๊ะจีน) ได้หรือไม่
- อ้างอิงจาก คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓๐/๒๕๖๘

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์
นิติกรปฏิบัติการ

